

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ. GOSPODARKA MORSKA

Uwagi ogólne

Transport

1. Prezentowane informacje dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczanych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności do działów 60-63 sekcji „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”.

W dziale zamieszczono także informacje o drogach publicznych, pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych (do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, a od 2002 r. przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów) oraz o wypadkach drogowych.

2. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

3. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy** obejmuje podmioty, w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taboru komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

6. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS. MARITIME ECONOMY

General notes

Transport

1. The information presented concerns economic entities, included, in accordance with NACE rev. 1.1, in divisions 60-63 of the section „Transport, storage and communication”.

In addition, this chapter includes also information regarding public roads, road vehicles and tractors registered (until 2001 according to registers maintained by voivodes and since 2002 by starosts, presidents of cities and mayors) as well as road traffic accidents.

2. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

3. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the state road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among state roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

4. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Hire or reward road transport** includes entities in which road transport services comprise the basis economic activity but data regarding transport of passengers do not include carriage by urban road transport fleet (of which taxis).

6. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A road traffic accident fatality is understood

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. **Placówki pocztowe** obejmują: placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski (obsługiwane przez pracowników poczty publicznej), a do 2001 r. – uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Gospodarka morska

1. Dla statystycznego ujęcia poszczególnych elementów gospodarki morskiej jako całości (podmioty, pracujący, przeciętne zatrudnienie) za podstawę przyjęto rodzaje działalności wybrane z niżej wymienionych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD):

- **sekcja B:** Rybactwo (rybołówstwo w wodach morskich),
- **sekcja D:** Przetwórstwo przemysłowe (produkcja i naprawa statków i łodzi, przetwarzanie i konserwowanie ryb i produktów rybactwa),
- **sekcja G:** Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (sprzedaż hurtowa i detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków),
- **sekcja I:** Transport, gospodarka magazynowa i łączność (morski i przybrzeżny transport wodny, przeładunek towarów w portach morskich, magazynowanie i przechowywanie towarów w portach morskich, działalność portów morskich, obsługa żeglugi morskiej, działalność morskich agencji transportowych),
- **sekcja K:** Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (prowadzenie prac badawczo-rozwojowych dla gospodarki morskiej),
- **sekcja L:** Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne (kierowanie w zakresie efektywności gospodarowania – urzędy morskie),
- **sekcja M:** Edukacja (edukacja morska).

Ponadto uwzględniono inne rodzaje działalności występujące w gospodarce morskiej, jak np.:
z **sekcji F:** Budownictwo – budowę portów

as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. **Post offices** include post offices, as well as agencies, intermediaries, branches and stalls (serviced by personnel of the public post office), and until 2001 – telecommunication service offices.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. **Telephone main line** includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Maritime economy

1. Concerning statistical frame of particular elements of maritime economy as a whole (entities, employees, average paid employment), the basis is the kind of activity selected from the following sections of the NACE rev. 1.1:

- **B section:** Fishing (sea fishing),
- **D section:** Manufacturing (production and repairs of ships and boats, fish and fishing products processing and preserving),
- **G section:** Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles as well as personal and household goods (wholesale and retail sale of fish and shellfish),
- **I section:** Transport, storage and communication (sea and coastal water transport, cargo handling and storage of goods in seaports, seaports activity, activity supporting maritime transport, activity of maritime transport agencies),
- **K section:** Real estate, renting and business activities (research and development activities for maritime economy),
- **L section:** Public administration and defence; compulsory social security (management and participation in increasing efficiency activities – marine boards),
- **M section:** Education (maritime education).

Moreover, other kinds of activity occurring in maritime economy were taken into consideration, such as: of **F section:** Construction – building of seaports and of **C section:** Mining and quarrying

morskich oraz z **sekcji C**: Górnictwo – wydobywanie ropy naftowej z morza.

2. Dane o podmiotach gospodarki morskiej dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON mających siedzibę na terenie województwa pomorskiego, bez względu na miejsce prowadzonej działalności.

Dane obejmują podmioty prowadzące działalność i znajdujące się w stanie eksploatacji pełnej lub częściowej oraz podmioty niebędące w stanie eksploatacji, lecz znajdujące się w budowie.

3. Dane dotyczące **portów morskich** obejmują porty: Gdańsk, Gdynia, Ustka i Władysławowo (od 2001 r.) oraz Sopot, Hel i Krynica Morska (od 2007 r.).

Dane dotyczące **obrotów w portach morskich** obejmują przeładunki dokonane przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa przeładunkowe, Polską Żeglugę Bałtycką oraz przez inne podmioty gospodarcze, które przeładowują ładunki na terenie tych portów.

4. Dane o **ruchu statków** w portach morskich obejmują:

- transportowe statki towarowe, do których zalicza się również barki pełnomorskie,
- transportowe statki pasażerskie, w tym promy.

Nie uwzględnia się natomiast:

- statków niespełniających funkcji transportowych (np.: statków szkolnych, holowników, łodołamaczy, statków nowozbudowanych wychodzących w morze na próby),
- statków, dla których transport ładunków nie jest świadczeniem odpłatnej usługi przewozowej (np.: statków rybackich, zaopatrzeniowych).

5. Do **statków wchodzących z ładunkiem** zalicza się:

- statki towarowe przywożące ładunki do wyładowania w porcie, do którego zawijają,
- statki pasażerskie przywożące do portu pasażerów, dla których portem docelowym jest port wejścia statku.

Wszystkie pozostałe statki transportowe, tj. statki bez ładunku lub z ładunkiem nieprzeznaczonym do wyładowania w porcie wejścia statku oraz statki z pasażerami, dla których port wejścia statku nie jest portem docelowym – zalicza się do statków pod balastem (tj. bez ładunku).

6. Statki wychodzące z ładunkiem to statki, na które w danym porcie załadowano ładunki lub na które wsiadli pasażerowie rozpoczynający w tym porcie podróż. Statek, który w porcie pobierał tylko paliwo albo wodę lub statek, który wychodzi z portu z ładunkiem załadowanym w innym porcie – traktuje się jak statek bez ładunku.

7. Obroty ładunkowe w portach morskich jest to łączna ilość masy towarowej przemieszczonej przez porty w danym okresie czasu w obrocie morskim i wewnątrz krajowym.

8. Przez **międzynarodowy obrót morski** rozumie się łączną ilość ładunków będących przedmiotem międzynarodowej wymiany handlowej, przemieszczonych przez port. Są to ładunki wyładowane ze statków (w tym promów) oraz załadowane na statki (w tym promy) zarówno w związku z polskim handlem zagranicznym, jak i tranzytem. Do obrotu morskiego zaliczono również bunkier (paliwo) dostarczony na statki transportowe, obsługujące międzynarodową wymianę handlową.

9. Obrót wewnątrz krajowy oznacza łączną ilość przemieszczonych przez port ładunków, będących przedmiotem:

– *extraction of crude petroleum and from sea bottom.*

2. *Data of maritime economy entities concern national economy entities registered in the REGON register based in Pomorskie Voivodship irrespective of the place of conducting activity.*

Data concerning entities conducting activity fully or partly operating, as well as not operating but being built.

3. *Data concerning seaports include the ports: Gdańsk, Gdynia, Ustka and Władysławowo (since 2001) as well as (since 2007) Sopot, Hel and Krynica Morska.*

Data concerning cargo turnover in seaports include trans-shipments by specialized trans-shipment companies, Polska Żegluga Bałtycka as well as by other economic entities which trans-ship freight in these ports.

4. *Data on ship traffic in seaports include:*

- *cargo carrying ships including sea-going barges,*

- *passenger ships, including ferries,*

The following is not included:

- *non-cargo carrying ships (e.g. training ships, tugboats, icebreakers, new built ships on sea trials),*

- *ships, for which cargo carrying activity is not a payable service (e.g. fishing vessels, supply vessels).*

5. *To ships entering ports with freight include:*

- *loaded cargo carrying vessels assigned for unloading in the entering port,*

- *passenger ships carrying passengers for which the entering port is their destination port.*

Other transport ships, i.e.: ships without cargo or with the cargo not assigned for unloading in the entering port as well as passenger ships carrying passengers for which the entering port is not their destination port – are included in ballasted ships (i.e.: unloaded).

6. *Ships put out to sea with freight include ships loaded in the port or ships with passengers embarked in the port. The ship which bunkered in the port, or ship cargo loaded in another port – is treated as unloaded ship.*

7. *Cargo turnover in seaports is a total commodity mass stowed over the ports in a particular period in sea-borne traffic and domestic.*

8. *International sea turnover is a total amount of international exchange trade cargo stowed over the port. The cargo includes cargo unloaded from ships (including ferries) as well as loaded on ships (including ferries) both of Polish foreign trade and transit. The seaborne traffic includes also bunker (fuel) supplied on cargo carrying ships, serving international exchange trade.*

9. *Domestic traffic is a total volume of cargo moved through the port, belonging to:*

- *domestic sea-borne traffic (coastwise trade), i.e.: seaborne cargo traffic between Polish seaports;*

- krajowego obrotu morskiego (kabotażu), tj. ładunków przewożonych drogą morską w obrocie pomiędzy polskimi portami morskimi;
- krajowych obrotów lądowych (ładunki pochodzące od krajowego nadawcy i przeznaczone dla krajowego odbiorcy, np. węgiel ze Śląska przeładowany w porcie Szczecin, przeznaczony dla odbiorcy w Gryfinie);
- połowów dokonanych przez polskie podmioty rybołówstwa morskiego (jeżeli w momencie wyładowywania w porcie ryby te nie są przedmiotem międzynarodowej wymiany handlowej);
- bunkier załadowany na statki inne niż statki transportowe, obsługujące międzynarodową wymianę handlową (np. bunkier dla polskich statków rybackich lub statków kursujących w ruchu kabotażowym).

10. Drobnica są to różnego rodzaju ładunki, które można policzyć, w opakowaniu lub bez, o różnych kształtach, transportowane w mniejszych partiach lub jako pojedyncze przesyłki, zarówno wyroby gotowe jak i półfabrykaty. Drobnica dzieli się na konwencjonalną i ładunki toczne.

11. Ładunki tranzytowe są to ładunki pochodzące od nadawcy zagranicznego, dowieszone do polskiego portu morskiego i przeznaczone dla odbiorcy zagranicznego.

Tranzyt morsko-lądowy obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą morską z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą lądową.

Tranzyt lądowo-morski obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą lądową z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą morską.

Tranzyt morski obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą morską i w sposób pośredni lub bezpośredni przeładowane na inny statek z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą morską.

12. TEU (twenty – foot equivalent unit) – jednostka standardowa odpowiadająca pojemności 20-stopowego kontenera ISO (1 TEU = 1 kontener 20 stopowy ISO), służąca do przeliczania kontenerów o różnej długości oraz do opisywania i porównywania statków lub terminali kontenerowych.

13. Dane o morskiej flocie transportowej dotyczą statków o polskiej własności i współwłasności bez względu na podnoszoną banderę.

14. Dane o przewozach żegluga morską i przybrzeżną dotyczą przewozów w rejsach zakończonych w roku sprawozdawczym, statkami eksploatowanymi przez polskich armatorów lub operatorów, niezależnie od podnoszonej bandery.

15. Do przewozów w żegludze regularnej zalicza się przewozy wykonane statkami liniowymi, kursującymi według ustalonego i ogłoszonego rozkładu podróży na określonej z góry trasie i zawijającymi do portów określonych w rozkładzie podróży. Do **przewozów w żegludze nieregularnej** zalicza się przewozy wykonane statkami towarowymi żeglugi nieregularnej, tj. statkami kursującymi bez ogłoszonego rozkładu podróży i kierowanymi zgodnie z aktualnymi potrzebami przewozowymi.

16. Żegluga bliskiego zasięgu obejmuje przewozy w zasięgu bałtyckim i europejskim, natomiast **żegluga dalekiego zasięgu** obejmuje

- *domestic land traffic (cargo of a national shipper destined for national customer, e.g. coal from Silesia handled in port of Szczecin for a consignee Gryfino);*

- *fish catches by Polish maritime fishing entities (if the fish caught are not the object of international trade while unloaded);*

- *bunker loaded on ships other than cargo carrying ships supporting the international trade (e.g. bunker for Polish fishing ships ships or coastwise trade ships).*

10. General cargo – countable cargo of various nature, either packed or without packaging, of various shape, carried either in batches or as a single delivery, final or half-finished products. General cargo is divided into conventional and ro-ro cargo.

General cargo reloaded by crane in lift-on, lift-off system is regarded as conventional.

11. Transit cargo is a cargo of foreign shipper, carried to a Polish sea port assigned for foreign consignee.

Sea-land transit includes a transit cargo carried to port by a sea assigned for further transport by land.

Land-sea transit includes a transit cargo carried to port by land assigned for further transport by sea.

Sea transit includes transit cargo carried to port by sea indirectly or directly handled on another ship assigned for further transport by sea as well.

12. TEU (twenty – foot equivalent unit) – standard unit corresponding to tonnage of 20-foot container ISO (1 TEU = 1 container 20-feet ISO), is used to count containers of various length and to describe as well as compare ships and container terminals.

13. Data on cargo carrying sea fleet concern ships of Polish property, joint ownership or share, whatever flag it hoists.

14. Data on maritime transport and coastal transport concern transport in voyages finished in the reporting year, by ships operated by Polish shipowners or operators, whatever flag is hoisted.

15. Line traffic includes transport realized by liners ferrying under an established and published sailing schedule on the route specified before and entering ports specified in the sailing schedule.

Tramp service includes transport realized by cargo tramp steamers i.e. vessels sailing without any published sailing schedule according to the current need of transport.

16. Short-sea shipping refers to the transport at Baltic Sea and European routes, on the other hand **deep-sea shipping** refers to the transport at ocean routes.

European transport includes transport by

przewozy w zasięgu oceanicznym.

Do **przewozów w zasięgu europejskim** zaliczono przewozy statkami kursującymi na liniach lub trasach obejmujących porty europejskie (z wyjątkiem portów basenu Morza Bałtyckiego), azjatyckie porty basenu Morza Śródziemnego i Morza Czarnego oraz porty Afryki Północnej leżące nad Morzem Śródziemnym i Oceanem Atlantyckim – do szerokości portu Casablanca włącznie.

Do **przewozów w zasięgu oceanicznym** zaliczono przewozy statkami kursującymi na liniach lub trasach wykraczających poza porty basenu Morza Bałtyckiego do linii Kristiansand (Norwegia) – Skagen (Dania) i poza zasięg europejski.

17. Żegluga przybrzeżna oznacza żeglugę w odległości nie większej niż 20 mil morskich od brzegu w rejonie Morza Bałtyckiego lub innego morza zamkniętego o podobnych warunkach żeglugowych.

18. Dane o flocie rybackiej zaprezentowano w podziale na trawlerzy dalekomorskie, kutry i łodzie rybackie.

Dane o trawlerach dalekomorskich dotyczą statków będących własnością polskich podmiotów, łącznie ze statkami przekazanymi w czarter, użytkowanymi i zarządzanymi przez obcych armatorów.

19. Informacje o biologicznej zabudowie brzegów morskich prezentują dane z zakresu regulacji wałów wydmych. Do formowania nowych wydmy lub podwyższenia i uzupełnienia istniejących stosuje się **plotki wydmytówrcze** wykonane z prętów drewnianych, faszyny lub trzciny. W celu utrwalenia wydmy prowadzi się prace polegające na **wykładaniu chrustu** (pozyskanego z lasów w pasie technicznym, wykładanego u podnóża wydmy z plażą, chrustu iglastego i liściastego), **zatrawianiu** (sadzenie piaskownicy zwyczajnej, wydmuchrzycy nadmorskiej) i zakrzewianiu (wierzbą kaspijską, rokitnikiem, oliwnikiem srebrnolistnym).

20. Informacje o hydrotechnicznym umacnianiu brzegów morskich przedstawiają nowopowstałe umocnienia, bez rozbudowy, remontów i zabezpieczeń już istniejących.

Opaska brzegowa jest to budowa usytuowana równoległe do linii brzegowej, w postaci wałów, głazów lub bloków betonowych, murów oporowych, ścianek szczelnych, okładziny, pojemników z tworzyw sztucznych wypełnionych piaskiem, palisad umacnianych faszyną i kamieniami.

Rzędna korony jest to wysokość morskich budowli hydrotechnicznych mierzona od średniego poziomu morza.

Sztuczne zasilanie plaży – działalność mająca na celu uzupełnianie strat w materiale budującym brzeg morski. Polega na dostarczaniu refulatu (piasku z dna morskiego lub z toru wejściowego do portu) na wybrane odcinki brzegu.

ships sailing on lines or routes which encompass European ports (excluding Baltic Sea basin ports), Asian ports of the Mediterranean Sea basin and the Black Sea basin as well as ports of North Africa located on the Mediterranean Sea and the Atlantic Ocean up to the latitude of the port of Casablanca inclusive.

Ocean transport includes transport by ships sailing on lines or routes outside Baltic Sea basin to the Kristiansand (Norway) – Skagen (Denmark) line and European ports.

17. Coastal shipping means the shipping in the distance not exceeding 20 nautical miles from the shore in the Baltic Sea range or other closed sea with similar shipping conditions.

18. Data regarding fishing fleet are presented in division of deep sea trawlers cutters and fishing boats.

Data regarding deep sea trawlers concerns ships being a property of Polish shipowners including ships in charter, used and managed by foreign shipowners.

19. Information regarding biological coast management is presented in data within the framework of dune dykes regulation. Due to form new dunes or increase and replenish existing ones **fence sand-drift** made of fascine wood rods or reed is using. Work consisting in **blush covering** (took from forest of technical belt, displayed at the dune base, dune and beach junction, coniferous and deciduous brush), **grass sowing** (beach grass, seaside lyme-grass) and **shrubs planting** (Caspian willow, sea-buck-thorn, silver-leafed oleaster) is conducted in order to preservation of dune.

20. Information regarding hydrotechnical coast preservation presents new made consolidations without enlargement, repairs and existing providings.

Sea-wall is a building situated parallel to the shore line, in a shape of dikes, stone or concrete block walls, revetments, tight partitions, facings, plastic containers filled with sand, fascine and stone strengthened palisades.

Coping ordinate is the height of sea hydro-technical buildings measured from the middle of sea level.

Artificial beach nourishment is an activity aiming to complete losses in coast building material. It consists in extracted (sand supply from bottom of the sea or from the entrance fairway to port) on some parts of the shore.